



**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI**  
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4113-001-01/2014  
D/14/504

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

## I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/14/504 - Przygotowanie szkół do objęcia dzieci sześciolletnich obowiązkiem szkolnym.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego.
Kontroler	Maksymilian Tuz – doradca ekonomiczny, legitymacja nr 1276.
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 22, ul. Stabłowicka 143, 54-062 Wrocław (Szkoła)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Wojna, dyrektor Szkoły

[dowód: akta kontroli str.[1]

## II. Ocena kontrolowanej działalności

### Ocena ogólna

#### Uzasadnienie oceny ogólnej

W ocenie<sup>1</sup> Najwyższej Izby Kontroli, Szkoła Podstawowa nr 22 nie jest w pełni przygotowana do objęcia dzieci sześciolletnich z dniem 1 września 2014 r. obowiązkiem szkolnym z powodu braku odpowiedniego zabezpieczenia urządzeń grzejnych w salach dydaktycznych oraz instalacji ciepłej wody w sanitariatach.

Szkoła przygotowała sale lekcyjne przeznaczone dla uczniów z klasy I poprzez wydzielenie w nich części dydaktycznej i rekreacyjnej. Sale te zostały wyposażone w pomoce dydaktyczne, zabawki i komputer z dostępem do Internetu. W salach dydaktycznych nie zamontowano jednak na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Świetlica szkolna została wyposażona w meble (stoliki i krzesła) dostosowane do wzrostu uczniów. Szkoła posiada otrzymane w ramach programu „Radosna szkoła” miejsce zabaw oraz szkolny plac zabaw, które sprzyjały realizacji procesu dydaktycznego i wychowawczego. Uczniowie klas najmłodszych mieli zapewniony bezpieczny dostęp do pomieszczeń sanitarnych i możliwość pozostawiania w Szkole części podręczników i przyborów szkolnych. W sanitariatach nie zainstalowano jednak na instalacji ciepłej wody termostatycznych zaworów mieszających z ograniczeniem maksymalnej temperatury, mających na celu zapobiegać ewentualnemu poparzeniu uczniów.

Dla uczniów najmłodszych zorganizowano w Szkole zajęcia świetlicowe, które odbywały się w grupach rówieśniczych liczących nie więcej niż 25 dzieci. Najmłodszy uczniowie mieli możliwość zjedzenia w Szkole ciepłego posiłku. Mogli również korzystać ze szkolnej pracowni komputerowej. W oddziałach klasy I wprowadzono indywidualny rytm zajęć i przerw lekcyjnych (tzw. system bezdzwonkowy). Należy jednak zwrócić uwagę na niewielką ofertę zajęć pozalekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klasy I.

Kadra nauczycieli jest odpowiednio przygotowana do nauczania wczesnoszkolnego. W kontrolowanym okresie korzystała również z możliwości doskonalenia w zakresie metodyki pracy z uczniem najmłodszym.

<sup>1</sup> Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienia.

### III. Opis ustalonego stanu faktycznego

#### 1. Zapewnienie przez szkołę warunków lokalowych i wyposażenia do edukacji uczniów sześciolletnich.

Opis stanu faktycznego

1.1. W roku szkolnym 2013/2014 liczba odrębnych sal lekcyjnych dla oddziałów klas I-III wynosiła pięć, co odpowiadało liczbie oddziałów.

[dowód akta kontroli str. 50-54]

W roku szkolnym 2014/2015 (według projektu arkusza organizacyjnego) przewiduje się sześć sal lekcyjnych dla sześciu oddziałów klas I-III. W przywołanym okresie nie przewiduje się nauczania w systemie dwuzmianowym.

[dowód: akta kontroli str. 25-28]

1.2. Stosownie do zasad określonych w pkt. 3 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół<sup>2</sup>, wszystkie sale lekcyjne (2), w których w roku szkolnym 2013/2014 uczyli się uczniowie klas I, składały się z dwóch części: edukacyjnej (wyposażonej m.in. w tablicę oraz stoły i krzesła uczniowskie) oraz rekreacyjnej (przystosowanej do rekreacji i zabawy). Sale wyposażono m.in. w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć (takie jak liczniki, tablice edukacyjne), książki tematyczne, różnorodne gry i zabawki dydaktyczne, książki, komputer z dostępem do Internetu. Nie stwierdzono, aby w klasach tych znajdował się sprzęt audiowizualny (istniała możliwość jego wypożyczenia z sekretariatu Szkoły).

[dowód: akta kontroli str. 25 i 56]

W każdej z sal przeznaczonych dla uczniów z klas I-III znajdowały się regały i szafki opisane imionami i nazwiskami uczniów, w których istniała możliwość pozostawienia przez uczniów podręczników i przyborów szkolnych.

[dowód: akta kontroli str. 36]

1.3. Meble szkolne (stoły i krzesła uczniowskie) znajdujące się w salach lekcyjnych klas I oraz klas II-III według stanu na dzień 20 maja 2014 r., tj. na dzień przeprowadzania przez kontrolera NIK oględzin, były dostosowane do wymagań ergonomii, stosownie do przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach<sup>3</sup>. Powyższe potwierdziła przeprowadzona na zlecenie NIK<sup>4</sup>, w dniu 12 maja 2014 r. (tj. w czasie trwania niniejszej kontroli) kontrola doraźna Państwowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, który przeprowadził kontrolę dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii<sup>5</sup>. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.

Pomiaru wzrostu oraz tzw. wysokości podkolanowej uczniów w Szkole dokonywała dwukrotnie w ciągu semestru (cztery razy w ciągu roku szkolnego) pielęgniarka szkolna (klasy: I-III – wrzesień, listopad, styczeń i marzec). W każdej sali lekcyjnej przeznaczonej dla uczniów klas I-III zostały umieszczone przymiary, pozwalające dzieciom i nauczycielom na bieżącą kontrolę dostosowania mebli szkolnych do zmieniającego się wzrostu uczniów.

[dowód: akta kontroli str. 29-35]

1.4. W Szkole, utworzone zostały dwa miejsca zabaw dla uczniów z klas I-III. Wyposażenia tych miejsc dokonano z wykorzystaniem środków otrzymanych w ramach rządowego

<sup>2</sup> Dz. U. z 2012 r. poz. 977.

<sup>3</sup> Dz. U. z 2003 r., Nr 6, poz. 69 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

<sup>4</sup> Na podstawie art. 12 pkt. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. 2012 r., poz. 82 ze zm.).

<sup>5</sup> Ocenione zostały następujące certyfikaty zgodności: Nr 98/05 na stoliki szkolne komputerowe, Nr117/2/00 oraz 313/1/12 na stoliki szkolne, Nr 174/03 i przedszkolne CEZAR oraz Nr119/2/00 na krzesła uczniowskie CEZAR.

programu „Radosna szkoła”<sup>6</sup>. Miejsca te wyposażono m.in. w pomoce dydaktyczne mające na celu wspomaganie kształtowania u dziecka umiejętności motorycznych, wymienionych w pkt. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia<sup>7</sup>, tj. m.in. materace, kształtki rehabilitacyjne, zjeżdżalnię, paletki do tenisa stołowego i do gry w kometkę, drabinki, piłki.

Miejsca zabaw dla uczniów z oddziałów klas I-III były utrzymane we właściwym stanie techniczny, a ich wyposażenie odpowiadało wymogom bezpieczeństwa.

[dowód: akta kontroli str. 36 i 56]

1.5. W 2010 r. ze środków rządowego programu „Radosna szkoła” utworzono mały plac zabaw, na którym zainstalowano elementy zabawowe (m.in. zjeżdżalnię, huśtawki, pociąg „ciuchcia”) przeznaczony dla dzieci w wieku do 13 lat. Na placu zabaw obowiązywał regulamin korzystania, wywieszony w miejscu widocznym i dostępnym dla jego użytkowników. Zgodnie z tym regulaminem, za bezpieczeństwo dzieci w trakcie zabaw odpowiedzialność ponosili ich opiekunowie. W regulaminie ustalono m.in. zakazy dotyczące niszczenia, dewastacji urządzeń zabawowych, wprowadzania zwierząt, śmiecenia, spożywania alkoholu i palenia tytoniu.

Według stanu na dzień 20 maja 2014 r. plac zabaw był ogrodzony i utrzymywany zgodnie z obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny dla tego typu urządzeń.

[dowód: akta kontroli str. 36-38]

1.6. Szkoła, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty<sup>8</sup>, posiada świetlicę. Świetlica składała się z trzech sal (o powierzchni odpowiednio: 48, 46 i 61 m<sup>2</sup>) znajdujących się na II piętrze budynku (dwie sale) i na I piętrze (jedna sala). Cele i zadania świetlicy, założenia organizacyjne, prawa i obowiązki uczestnika określał regulamin świetlicy<sup>9</sup> obowiązujący od dnia 1 września 2013 r. Meble szkolne (stoły i krzesła uczniowskie) znajdujące się w pomieszczeniach świetlicy, według stanu na dzień 20 maja 2014 r., tj. na dzień przeprowadzania przez kontrolera NIK oględzin, były dostosowane do wymagań ergonomii, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

1.7. W Szkole nie funkcjonowała kuchnia ani stołówka szkolna. Dzieci korzystały z ciepłych posiłków dostarczanych przez firmę cateringową. W celu umożliwienia spożywania przez dzieci posiłków utworzono, kosztem części korytarza w sąsiedztwie świetlicy, tzw. kącik jadalniany (stół plus osiem krzeseł). Ponadto, uczniowie mieli możliwość nieodpłatnego picia codziennie mleka i soków owocowych w ramach prowadzonej w Szkole akcji „Owoce w szkole” i „Mleko w szkole”. W przypadku klas I-III śniadania pod opieką nauczyciela spożywane były w sali lekcyjnej. Stolik i krzeselka w kąciku jadalnianym dostosowane były do wymagań ergonomii.

[dowód: akta kontroli str. 36-37]

1.8. Stosownie do § 4a rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w każdej z sal lekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klas I-III zapewniono możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych (patrz: pkt 1.3. niniejszego wystąpienia).

[dowód: akta kontroli str. 29-34]

<sup>6</sup> Ustanowione uchwałą nr 112/2009 Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie Rządowego programu wspierania w latach 2009-2014 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I-III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia - „Radosna szkoła” ze zm.

<sup>7</sup> Dz. U. Nr 110, poz. 915 ze zm.

<sup>8</sup> Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

<sup>9</sup> Przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej Nr 02/23/14.

1.9. Uczniowie I klasy mieli zapewniony dostęp do pomieszczeń sanitarnohigienicznych. Drzwi do ww. pomieszczeń były widoczne po wyjściu z sal lekcyjnych. Pomieszczenia te oraz ich wyposażenie, stosownie do § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny, były sprawne technicznie, czyste oraz wyposażone w środki higieny osobistej (papier toaletowy, dozownik mydła, ręczniki papierowe, ciepła i zimna woda). Zamontowane w pomieszczeniach sanitarnych urządzenia dostosowane były do wzrostu uczniów z klas I-III, a ich liczba (umywalk, misek ustępowych i pisuarów) mieściła się w wymaganiach określonych w § 84 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie<sup>10</sup>.

Bieżące monitorowanie stanu sanitarnego łazienek przeprowadzał pracownik obsługi Szkoły, który stan czystości sprawdzał po każdych przerwach śródlekcyjnych. Ponadto, w Szkole przeprowadzane były przez sekretarza doraźne kontrole wykonywania obowiązków przez osobę sprząającą.

[dowód: akta kontroli str. 37 i 55]

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W salach lekcyjnych, w których organizowano zajęcia dydaktyczne dla uczniów klas I-III nie zamontowano na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Stan ten był niezgodny z przepisem § 302 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, który stanowi, że w pomieszczeniach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych na grzejnikach centralnego ogrzewania należy zamieścić osłony.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że osłony na grzejnikach zostaną zamontowane przed rozpoczęciem roku szkolnego 2014/2015.

2. Instalacji ciepłej wody użytkowej nie wyposażono w termostatyczne zawory mieszające z ograniczeniem maksymalnej temperatury, zapobiegające poparzeniu. Brak ww. wyposażenia był niezgodny z przepisem § 302 ust. 4 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, zgodnie z którym, w budynkach przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci oraz osób niepełnosprawnych, w instalacji ciepłej wody powinny być stosowane zawory termostatyczne zapobiegające poparzeniu.

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że zostały podjęte działania mające na celu zamontowanie w instalacji ciepłej wody termostatów i zaworów zapobiegających poparzeniu.

[dowód: akta kontroli str. 88 i 93]

Ocena cząstkowa

Szkoła zapewniła warunki lokalowe i wyposażenie do edukacji uczniów sześciolatek. W salach lekcyjnych nie zamontowano jednak osłon na urządzeniach grzejnych, a w sanitariatach – odpowiednich termostatów i zaworów na instalacji ciepłej wody, chroniących przed oparzeniem.

Szkoła przygotowała sale lekcyjne przeznaczone dla uczniów z klasy I poprzez wydzielenie w nich części dydaktycznej i rekreacyjnej. Sale te zostały wyposażone w pomoce dydaktyczne, zabawki i komputer z dostępem do Internetu. W salach dydaktycznych nie zamontowano jednak na grzejnikach centralnego ogrzewania osłon ochraniających od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym. Świetlica szkolna została wyposażona w meble (stoliki i krzesła) dostosowane do wzrostu uczniów. Szkoła posiada otrzymane w ramach programu „Radosna szkoła” miejsce zabaw oraz szkolny plac zabaw, które sprzyjały realizacji procesu dydaktycznego i wychowawczego. Uczniowie klas najmłodszych mieli zapewniony dostęp do pomieszczeń sanitarnych i możliwość pozostawiania w Szkole części podręczników i przyborów szkolnych. W sanitariatach nie zainstalowano jednak na instalacji ciepłej wody termostatycznych zaworów mieszających z ograniczeniem maksymalnej temperatury, mających na celu zapobiegać ewentualnemu poparzeniu uczniów.

<sup>10</sup> Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

## 2. Zapewnienie przez szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześciolatków

Opis stanu faktycznego

2.1. W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole funkcjonowały dwa oddziały I klasy, które liczyły odpowiednio 14 i 17 uczniów. W okresie objętym kontrolą, do pierwszej klasy uczęszczało łącznie 17 sześciolatków (klasa Ib) i 14 siedmiolatków (klasa Ia). Liczebność w poszczególnych oddziałach I klas nie przekraczała, w jednym oddziale, maksymalnej liczby dzieci (26), zalecanej w pkt. 4 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej.

W roku szkolnym 2013/2014 nie odnotowano przypadków łączenia oddziałów klasy I z innymi klasami podczas organizowania zajęć lekcyjnych. W przypadku absencji nauczycieli każdorazowo w zastępstwie wyznaczano do prowadzenia zajęć z tą grupą innego nauczyciela.

[dowód: akta kontroli str.25 i 50]

2.2. Na rok szkolny 2014/2015 Szkoła planuje utworzyć dwa oddziały w klasie I, przy czym liczba uczniów w jednym oddziale, zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw<sup>11</sup>, nie będzie przekraczała 25 osób.

[dowód: akta kontroli str. 52 i 85]

2.3. Stosownie do pkt. 6 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, w roku szkolnym objętym kontrolą, edukację w oddziałach klasy I powierzono jednemu nauczycielowi/wychowawcy (za wyjątkiem zajęć komputerowych, religii, języka angielskiego i wychowania fizycznego).

(dowód: akta kontroli str. 50)

2.4. W roku szkolnym 2013/2014 zapisano do świetlicy szkolnej ogółem 71 uczniów w tym: 26 uczniów klasy I, 28 uczniów klasy II i 14 uczniów klasy III. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach od 7<sup>00</sup>-7<sup>50</sup> oraz od 11<sup>30</sup> do 17<sup>00</sup>. Godziny pracy były dostosowywane do aktualnych potrzeb rodziców i dzieci oraz możliwości Szkoły. Utworzono trzy grupy wychowawcze: grupa I dla dzieci w przedziale wiekowym 7-9 (24 uczniów wyłącznie z klas I), grupa druga w przedziale wiekowym 6-9 lat (25 uczniów, w tym 14 z klasy I i 11 z klasy II) i grupa III w przedziale wiekowym 8-12 lat (22 uczniów, w tym pięciu z klasy drugiej, 14 z klasy trzeciej i trzech z klas IV-VI). Ustalono, że podczas zajęć świetlicowych z pomieszczeń, o których mowa w pkt. 1.6 korzystali wspólnie uczniowie zarówno klas I-III jak i IV-VI.

Badaniu w zakresie liczby uczniów przypadających na jednego opiekuna świetlicy szkolnej poddano próbę obejmującą zapisy dzienników świetlicy szkolnej z jednego wybranego losowo tygodnia roku szkolnego 2013/2014. Stwierdzono, że liczba uczniów w grupie wychowawczej nie przekraczała 25 osób, stosownie do wymogów określonych w § 7 ust. 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół<sup>12</sup>.

[dowód: akta kontroli str. 49]

2.5. Stosownie do przepisu § 6 ust. 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów, czas trwania zajęć edukacyjnych w oddziałach klasy I ustalał nauczyciel prowadzący te zajęcia (wychowawca), zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć, o którym mowa w ust. 1 ww. rozporządzenia.

Dyrektor Szkoły, wyjaśnił m.in., że czas zajęć edukacyjnych w klasach I-III ustalają prowadzący zajęcia wychowawcy i nauczyciele. W Szkole obowiązywał bezdzwonkowy system lekcyjny.

<sup>11</sup> Dz. U. z 2013 r., poz. 1265.

<sup>12</sup> Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie ramowych statutów.

[dowód: akta kontroli str.57]

2.6. W okresie objętym kontrolą zajęcia komputerowe z oddziałami klasy I prowadzone były w pracowni komputerowej wyposażonej w 12 komputerów (plus dwa laptopy wypożyczone z sekretariatu Szkoły)<sup>13</sup> z dostępem do Internetu. Według stanu na dzień przeprowadzania oględzin sali komputerowej, tj. 20 maja 2014 r., w dwóch oddziałach klasy I uczyło się odpowiednio 17 i 14 uczniów.

[dowód: akta kontroli str.57]

2.7. Stosownie do pkt. 18 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, Szkoła zorganizowała w roku szkolnym 2013/2014 dla uczniów klas I zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce poprzez organizację: koła plastycznego (w wymiarze dwóch godz. tygodniowo), logopedycznych (w wymiarze pięciu godz. tygodniowo), dydaktyczno-wyrównawczych (w wymiarze jednej godz. tygodniowo) i edukacji włączającej (indywidualna terapia pedagogiczna - w wymiarze dwóch godz. tygodniowo). I tak: w przypadku klasy Ia w zajęciach tych uczestniczyło pięciu uczniów, tj. 35,7% ogół uczniów z tej klasy, a w przypadku klasy Ib w zajęciach tych uczestniczyło 17 uczniów (100% ogółu uczniów). Zaznaczyć należy, że zajęciami włączającymi w zakresie odpowiednio terapii pedagogicznej i psychologicznej objęto po jednym uczniu, uczestnictwem w kole plastycznym dwóch uczniów, zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi siedmiu uczniów i zajęciami logopedycznymi 11 uczniów.

[dowód: akta kontroli str.59]

2.8. W okresie objętym kontrolą, uczniowie klas I-II korzystali z sal lekcyjnych zlokalizowanych na parterze budynku Szkoły. Na pierwszym piętrze usytuowano jeden oddział klasy II i jeden klasy III oraz trzy oddziały klas IV-VI. Na drugim piętrze Szkoły znajdowała się pracownia komputerowa i pomieszczenie świetlicy oraz jeden oddział „0”.

[dowód: akta kontroli str.36-38]

2.9. Szatnię dla wszystkich uczniów Szkoły zlokalizowano w piwnicy budynku, w tym dla uczniów z klas I-III w wyodrębnionych boksach. W boksach tych wieszaki umocowano na wysokości 160 cm. Pod wieszakami usytuowano szafki na obuwie oraz ławki w celu dokonywania przez dzieci samodzielnej zmiany obuwia. W czasie trwania kontroli Dyrektor Szkoły podjął skuteczne działania w celu dostosowania wysokości zamocowania wieszaków w szatni do wymogów ergonomii.

[dowód: akta kontroli str. 37]

W dniu 16 maja 2014 r., tj. podczas trwania niniejszej kontroli Dyrektor Szkoły wystąpił do Urzędu Miasta Wrocławia, Departamentu Edukacji, Wydziału Finansów i Infrastruktury Oświatowej o zwiększenie budżetu o kwotę 91,0 tys. zł z przeznaczeniem na: doposażenie w pomoce naukowe i dydaktyczne sal lekcyjnych dla uczniów nauczania początkowego, zakup stolików, krzesełek oraz mebli dla dwóch oddziałów klas pierwszych, zakup sprzętu audiowizualnego oraz zakup 12 zestawów komputerowych do celów dydaktycznych.

W odpowiedzi na powyższe, Urząd Miasta Wrocławia, Departament Edukacji poinformował Dyrektora Szkoły, że środki na zakup pomocy dydaktycznych, doposażenia sal lekcyjnych oraz zakup zestawów komputerowych dla klas I-III zostaną zabezpieczone w budżecie miasta, co spowoduje zwiększenie planu finansowego szkoły na 2014 r. Zwiększenie tego planu ma nastąpić w terminie umożliwiającym przygotowanie szkoły do nowego roku szkolnego.

[dowód: akta kontroli str. 94-96]

Uwagi dotyczące  
badanej działalności

1. W roku szkolnym 2013/2014 Szkoła nie zapewniła zalecanych warunków określonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, dotyczących

<sup>13</sup> Klasa I nie dzieli się podczas ww. zajęć na grupy.

zapewnienia każdemu uczniowi podczas zajęć komputerowych osobnego komputera z dostępem do Internetu<sup>14</sup> (pkt. 11 zalecanych warunków).

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że sytuacja ta wynikała z braku zabezpieczenia finansowego w planie finansowym Szkoły. Od roku szkolnego 2014/2015 zajęcia komputerowe w klasach pierwszych odbywać się będą w oparciu o zasadę jeden komputer na jednego ucznia.

[dowód: akta kontroli str.36-38 i 87]

2. NIK zwraca uwagę na niewielką ofertę zajęć pozalekcyjnych oferowanych uczniom klasy I. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że wynika to przede wszystkim z ograniczeń technicznych (mała baza lokalowa) oraz organizacyjnych (generowanie godzin zajęć pozalekcyjnych w oparciu o limit etatów wynikających z liczby uczniów w szkole).

[dowód; akta kontroli str. 86-87]

3. NIK wskazuje również, że przebywanie uczniów klas najmłodszych w godzinach porannych i popołudniowych w świetlicy szkolnej razem z uczniami klas IV-VI, nie sprzyja budowaniu poczucia bezpieczeństwa, o którym mowa w pkt. 2 załącznika Nr 2 do rozporządzenia w sprawie podstawy programowej.

[dowód: akta kontroli str. 7-9]

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zapewnienie przez Szkołę warunków organizacyjnych do edukacji uczniów sześcioletnich.

Dla uczniów najmłodszych zorganizowano w Szkole zajęcia świetlicowe, które odbywały się w grupach rówieśniczych liczących nie więcej niż 25 dzieci. Najmłodszy uczniowie mieli również możliwość zjedzenia w Szkole ciepłego posiłku. Mogli korzystać ze szkolnej pracowni komputerowej. W oddziałach klasy I wprowadzono indywidualny rytm zajęć i przerw lekcyjnych (tzw. system bezdzwonkowy). Należy jednak zwrócić uwagę na niewielką ofertę zajęć pozalekcyjnych przeznaczonych dla uczniów klasy I.

### 3. Zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycieli do edukacji uczniów sześcioletnich.

Opis stanu  
faktycznego

3.1. W roku szkolnym 2013/2014 zajęcia we wszystkich pięciu oddziałach klas I-III prowadziło łącznie 10 nauczycieli, w tym pięciu w zakresie nauczania zintegrowanego (wychowawcy klasy), jeden języka angielskiego, jeden zajęć komputerowych, jeden religii i dwóch wychowania fizycznego. Wszyscy nauczyciele posiadali kwalifikacje zgodne z określonymi w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli<sup>15</sup>.

[dowód: akta kontroli str. 2-5]

W roku szkolnym 2014/2015 planuje się powierzyć prowadzenie zajęć w dwóch oddziałach klas I i czterech oddziałach klas II-III sześciu wychowawcom, w tym pięciu z klas I-III z roku szkolnego 2013/2014. Ponadto jeden nauczyciel będzie prowadził zajęcia tylko z języka angielskiego, jeden z informatyki, dwóch z wychowania fizycznego i jeden z religii.

[dowód: akta kontroli str. 52-54 , 85 i 97]

3.2. Nauczyciele Szkoły, prowadzący zajęcia w oddziałach klas I-III, w okresie objętym kontrolą, uczestniczyli w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli w szkoleniach

<sup>14</sup> Na jeden stanowisko komputerowe przypadało średnio 1,2 ucznia.

<sup>15</sup> Dz. U. z 2013 r., poz. 1207.

wewnętrznych (narady i szkolenia rady pedagogicznej) z zakresu: m.in. dziecko z zespołem Aspergera w klasach edukacji wczesnoszkolnej w szkole ogólnodostępnej; w warsztatach poświęconych rozwojowi grafomotorycznemu; uczeń trudny ze szczególnym uwzględnieniem uczniów klas pierwszych; możliwości adaptacyjne dzieci 6 – letnich w aspekcie rozpoczęcia obowiązków szkolnego) jak również szkoleniach zewnętrznych, w tym m.in.:

- 1) w kursie kwalifikacyjnym z zakresu oligofrenopedagogiki (jeden nauczyciel),
- 2) tzw. *Projekcie szwajcarskim* w zakresie zasad dobrego odżywiania się (jeden nauczyciel);
- 3) zarządzanie oświatą (dwóch nauczycieli),
- 4) pismo i pisanie w klasach I-III (jeden nauczyciel),
- 5) „*Od zabawy do teatru*” (jeden nauczyciel),
- 6) „*Head up – Zdrowie zaczyna się w głowie*” (dwóch nauczycieli),
- 7) diagnoza dyskalkulii rozwojowej (jeden nauczyciel),
- 8) logorytmika (jeden nauczyciel),
- 9) jak wspierać wszechstronny rozwój dziecka (dwóch nauczycieli),
- 10) *Język maszyn* – wstęp do nauki programowania komputerowego (jeden nauczyciel),
- 11) Florystyka (trzech nauczycieli).

[dowód: akta kontroli str. 6-18]

Ponadto, w Szkole obowiązywał i był realizowany *Wieloletni plan doskonalenia nauczycieli*, w którym uwzględniono potrzeby Szkoły w tym zakresie (m.in. w klasach I-III) na lata 2013-2017. Przewidziano w nim następujące formy doskonalenia: studia podyplomowe z zakresu terapii pedagogicznej (nabycie przez wskazanego nauczyciela kwalifikacji do prowadzenia zajęć terapeutycznych); kursy (warsztaty, konferencje doskonalące) w zakresie pracy z dzieckiem o wysokim potencjale rozwojowym; doskonalenia w zakresie współczesnej edukacji, pracy nauczyciela świetlicy, wspomagania osiągnięć edukacyjnych i rozwoju osobistego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pracy z dziećmi z różnymi dysfunkcjami, bezpieczeństwa w szkole – pierwsza pomoc, ewakuacja, zasady bhp, umiejętności dokonywania ewaluacji procesów edukacyjnych, unowocześniania metod nauczania w procesie dydaktyczno-wychowawczym, pracę z uczniem 6 – letnim, w tym możliwości adaptacyjne dzieci rozpoczynających naukę w masowej szkole podstawowej.

[dowód: akta kontroli str.19-24]

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Kadra nauczycieli jest odpowiednio przygotowana do nauczania wczesnoszkolnego. W kontrolowanym okresie korzystała również z możliwości doskonalenia w zakresie metodyki pracy z uczniem najmłodszym.

## IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli wnosi o:

- 1) zabezpieczenie grzejników centralnego ogrzewania w salach lekcyjnych, w których organizowane są zajęcia dydaktyczne dla uczniów klas I-III, osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem uczniów z tymi urządzeniami oraz
- 2) zabezpieczenie instalacji wody ciepłej poprzez ograniczenie temperatury wody, z której korzystają uczniowie.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykorzystania uwag  
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 23 czerwca 2014 r.

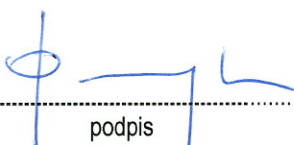
Najwyższa Izba Kontroli  
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa  
Narodowego

Kontroler  
Maksymilian Michał Tuz  
Doradca ekonomiczny



.....  
podpis

Dyrektor  
Piotr Prokopczyk



.....  
podpis